

APSTIPRINĀTS:
Latvijas Universitātes Rīgas
Medicīnas koledžas
Padomes sēdē
Rīgā, 13.10. 2010.
Protokola Nr.31

STUDIJU KVALITĀTES KONTROLE
LATVIJAS UNIVERSITĀTES RĪGAS MEDICĪNAS KOLEDŽĀ

Rīgā

2010.gada 13.oktobrī

Kvalitātes definīcijas un pieejas kvalitātes jēdzienam koledžā

Studiju kvalitātes kontroles process koledžā pamatojas uz kvalitātes definīcijām:

1. Kvalitāte - pazīme, īpašība vai to kopums, kas raksturo priekšmeta, parādības, procesa atbilstību noteiktām iepriekš paredzētām (izvirzītām) prasībām
2. Kvalitāte – objektu raksturotājkopu, kas nosaka to atbilstību noteiktām vai iedomātām prasībām (ISO 9000)

Māsu profesijai raksturīgo īpašību kopums, kas nosaka atbilstību prasībām, ir noteikts Māsu profesijas standartā, reģistrācijas nr.PS 0146, kurš izstrādāts un apstiprināts 2003.gadā;

Ārstu palīga profesijai raksturīgo īpašību kopums, kas nosaka atbilstību prasībām, ir noteikts Ārstu palīga profesijas standartā, reģistrācijas nr.PS 0262, kurš izstrādāts un apstiprināts 2004.gadā.

Standartā noteikti pienākumi un uzdevumi, kas veicami profesijā, aprakstītas kopīgās prasmes nozarē, specifiskās prasmes profesijā, kā arī vispārējās prasmes un spējas. Standartā noteikts zināšanu saturs un atbilstoši tam zināšanu līmenis (priekšstats, izpratne, pielietošana).

Koledžā kvalitātes izpratnei izmantotas vairākas kategorijas:

1. Kvalitāte kā “nulle kļūdu” - pieeja, kas vairāk izmantojama masu produkcijas ražošanā. Lai gan izglītībā šo kvalitātes izpratni uzskata par neizmantojamu, tomēr studiju programmās atsevišķos studijuursos tiek pielietota pieeja, kad kādā mācību etapā, novērtējot studenta zināšanas vai prasmes, netiek pieļautas kļūdas, un, kamēr studenta sasniegumi ir ar kļūdām, šis studiju kurss vai tā daļa netiek ieskaitīta. Piemēram, profesionāli tehniskajās iemaņās, veicot procedūru nesterili, un, ja sterilitātes ievērošanu

paredz procedūras standarts, procedūras izpilde netiek ieskaitīta. Kā arī veicot aprēķinus medikamentu, piemēram, antibiotiku atšķaidīšanā un pacientam nozīmētās devas ievadīšanā, netiek pieļautas matemātiskas kļūdas.

2. Kvalitāte kā “atbilstība mērķim” – pieeja, kura raksturo kvalitātes darba definīciju: kvalitāte ir kādam noteiktam konkrētam nolūkam, jo nepastāv jēdziens ”kvalitāte vispār”. Šī pieeja izmantota nosakot mērķi - profesijas standartu, kuram atbilst izglītības programma. Savukārt izglītības uzdevums – nodrošināt šī mērķa vai standarta sasniegšanu. Abu studiju programmu pilnveide vērsta no detalizētu studiju programmu un atsevišķu kursu mērķu izstrādes, izmantojot B.Blūma (B.Bloom) mērķu taksonomiju, uz studiju kursu aprakstiem, kuri definē sasniedzamos studiju rezultātu („learning outcomes”).
3. Kvalitāte kā sliekšnis - pieeja, kura prasa definēt noteiktas normas un kritērijus vai to modifikāciju - “minimālie standarti”. Izglītības iestāde, programma vai struktūrvienība, kas sasniegusi vai pārsniegusi šīs normas, kritērijus, minimālos standartus, ir apliecinājusi kvalitāti. Pieveja, kuras priekšrocība ir objektivitāte un apliecināmība. Pieveja izmantota programmu izstrādē. Tās veidotas saskaņā ar MK noteikumiem Nr.68 „Izglītības programmu minimālās prasības zobārsta, farmaceita, māsas un vecmātes profesionālās kvalifikācijas iegūšanai” un MK noteikumiem Nr.141 „Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”. Programmu pilnveidei izmantota Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/36/EK
4. Kvalitāte kā izcilība – pieeja, kuras mērķis ir – būt labākajam. Pieveja ir būtiska veselības aprūpes un medicīnas koledžu savstarpējās konkurētspējas palielināšanā attiecībā uz reflektantu piesaisti studijām. Cilvēkresursu nodrošinājums veselības aprūpē ir nepietiekošs un darba tirgus māsām ir ļoti labvēlīgs darba vietu nodrošinājuma ziņā ne tikai Latvijā, bet arī ES valstīs un ASV. Tomēr Latvijā ir neatbilstošs mūsu darba atalgojums, tāpēc arī profesijas prestižs sabiedrībā ir zems, tas ietekmē sabiedrības, tai skaitā potenciālo reflektantu motivāciju studijām. Tieši tāpēc šī savstarpējā konkurence ir tik nozīmīga, tomēr pati par sevi tā nesniedz pierādījumus tam, ka nosacīti „labākā” koledža arī īsteno labāku studiju programmu un nodrošina tās absolventu labāku kompetenci.
5. Kvalitāte kā nepārtraukta pilnveide – pieeja, kas attiecināma uz akadēmiskā personāla iekšēju individuālu vēlēšanos akadēmiskās brīvības vidē radoši pilnveidot studijas, īstenojot savus uzskatus par kvalitāti. Tomēr pieejas - kvalitāte kā nepārtraukta pilnveide, trūkums ir tas, ka to atšķirībā no pieejas - kvalitāte kā sliekšnis, ir grūtāk padarīt objektīvu un pierādāmu. Tāpēc jautājums par līdzsvaru starp kvalitātes vadību kā vairāk

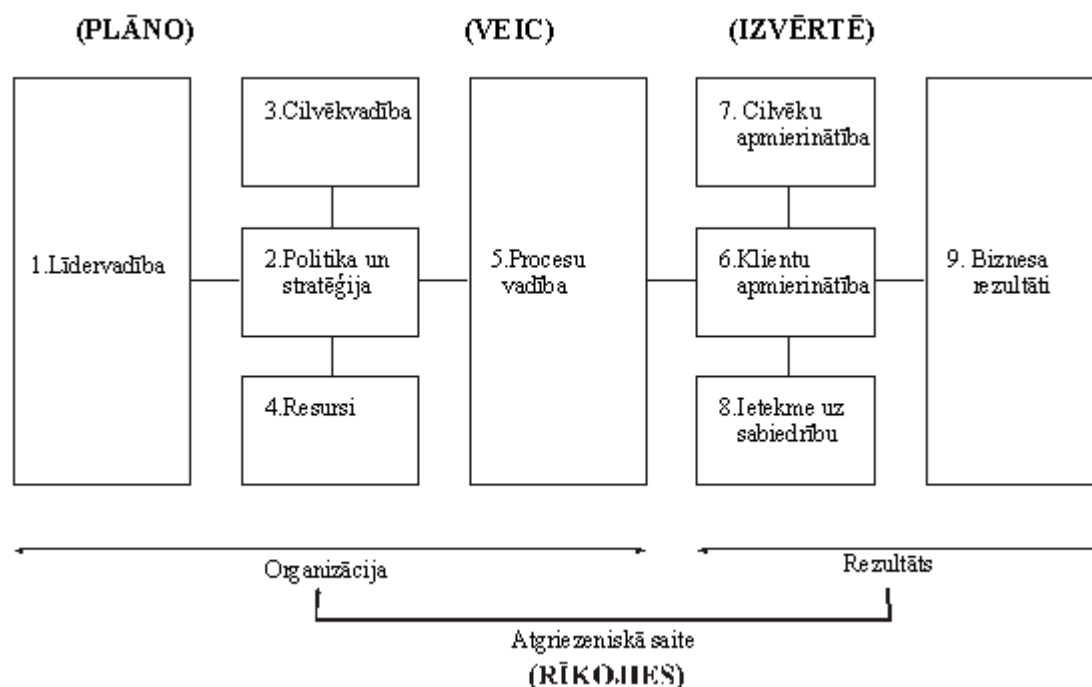
centralizētu procesu un iekšējo kvalitātes kultūru kā vairāk decentralizētu procesu ir ļoti nozīmīgs.

Kvalitātes nodrošināšana ietver politiku, procesus un darbības izglītības kvalitātes uzturēšanai un pilnveidošanai. Tās ārējais mērķis – pārliecināt studentus, sabiedrību un valdību par to, ka koledža nodrošina labu izglītības kvalitāti.

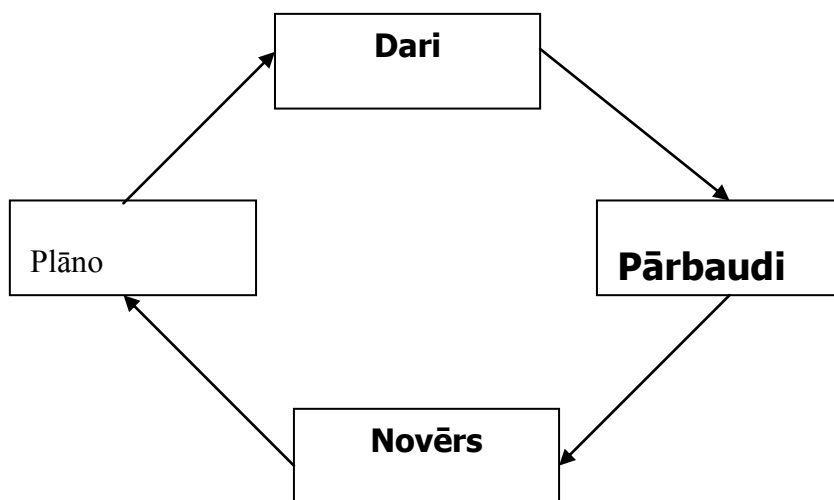
Kvalitātes vadīšana un izvērtēšana.

Kvalitātes sistēma - organizatoriska struktūra, procedūras, procesi un līdzekļi kvalitātes vadības īstenošanai.

Izglītības kvalitātes nodrošināšana koledžā pamatota uz EFQM izcilības modeli (*EFQM – Eiropas Kvalitātes vadības fonds*).

Kvalitātes kontroles sistēmas izveidošana, tās darbības plānošana un novērtēšana tiek veikta paralēli koledžas attīstības plānošanai. Šis process uzskatāmi varētu izskatīties šādi:

Kvalitātes vadība pēc Edv. Deminga.

Kvalitātes vadība ir operatīvi paņēmieni un pasākumi, kas tiek lietoti, lai īstenotu kvalitātes prasības.

Koledžas izglītības kvalitātes vadības sistēmā īstenotās iekšējās kvalitātes nodrošināšanas principi:

1. Izstrādāta un apstiprināta koledžas ilgtermiņa attīstības stratēģija, vidējā termiņa darbības stratēģija un gada darba plāns. To izstrādes sastāvdaļa ir SVID analīze.
2. Veikts koledžas darbības pašvērtējums katram akadēmiskajam gadam.
3. Akadēmiskā personāla un docētāju profesionālā kompetence atbilstoša studiju kursam. Galvenais mehānisms šī kritērija īstenošanai ir atbilstošu docētāju atlase, pamatojoties uz izglītību un tālākizglītību apliecinošiem dokumentiem, kā profesionālās kompetences apliecinājumu izmantojot profesionālo asociāciju izsniegtos sertifikātus. Lai nodrošinātu principa īstenošanu, koledžā izmantotā pieeja: par studiju kursam atbilstošu profesionālu kompetenci uzskata studijukursam atbilstošu augstāko izglītību, pedagoģisko kompetenci (tai skaitā apmācītātiesīgas personas statuss) un sertifikāts studiju kursam atbilstošā jomā (profesijas studijuursos)
4. Studentu sasniegumu vērtēšanā izmantot studiju kursu aprakstos publicētus kritērijus kursa novērtēšanai.
5. Nodrošināta studentu zinību apguvei nepieciešamo resursu atbilstība un piemērotība studiju programmai, kā arī nodrošināta to pieejamība. Pasākumi šī kvalitātes standarta nodrošināšanai saistīti ar studiju programmai atbilstošu mācību materiālu apkopošanu vai izstrādi, kā arī bibliotēkas un interneta resursu pieejamību studentiem. Tomēr pieredze

rāda, ka studentu iespējas izmantot literatūru vai internetā atrodamo informāciju svešvalodās ierobežo viņu svešvalodu nepietiekamās prasmes.

6. Nodrošināta sabiedrības informēšana, regulāri publicējot aktuālu, neitrālu un objektīvu informāciju par piedāvāto programmu un piešķiramo grādu vai kvalifikāciju. Pasākumi šī principa nodrošināšanai:

- a. noslēgta sadarbība ar vismaz vienu laikrakstu par regulāru informācijas ievietošanu laikrakstā
- b. īstenota regulāra – ikgadēja līdzdalība izstādē „Skola 20...”

7. Nodrošināta studentu līdzdalība studiju programmu kvalitātes vērtēšanā un pilnveidošanā. Pasākumi šī principa nodrošināšanai saistīti ar:

- a. Regulāru studējošo anketēšanu
- b. Studējošo iesaistīšanu koledžas padomes darbā
- c. Studējošo līdzdalību studiju programmas padomes darbā

Studējošo anketēšana ietver:

- Anketēšanu studiju kursa noslēgumā
- Anketēšanu studiju procesa noslēgumā

Koledžas absolventu anketēšanas rezultāti un analīze akcentē galvenos virzienus, kuros iekšējās kontroles process ir vislietderīgākais. Pirms koledžas absolvēšanas tiek veikta 3.kursu studentu anketēšana. Šis anketēšanas mērķis ir noskaidrot studentu vērtējumu studiju programmai, tās realizācijai, novērtēšanai, savstarpējām attiecībām starp studentiem, akadēmisko un vispārējo personālu. Anketu saturs katru gadu var būt atšķirīgs.

8. Nodrošināta darba devēju līdzdalība studiju programmu kvalitātes vērtēšanā un pilnveidošanā. Pasākumi šī principa nodrošināšanai:

- a. Noskaidrots darba devēja novērtējums katram studentam individuāli vismaz trīs reizes studiju procesa laikā saskaņā ar izstrādātiem kritērijiem, kuri raksturo studiju programmā sasniegtos rezultātus, paredzot iespēju izteikt papildus komentārus
- b. Darba devēji iesaistīti kvalifikācijas eksāmena vērtēšanā
- c. Darba devēji iesaistīti koledžas padomes darbā
- d. Akadēmiskais personāls īsteno tālākizglītības programmas ārstniecības iestādēs

9. Īstenota starptautiskā sadarbība studiju programmu kvalitātes salīdzināšanai. Pasākumi šī principa nodrošināšanai:

- a. Dalība ES Mūžizglītības programmas sektorālajā Erasmus programmā
- b. Noslēgti līgumi ar ES augstskolām

c. Īstenota studējošo un docētāju mobilitāte

10. Īstenota zinātniskā darbība. Pasākumi šī principa nodrošināšanai:

- a. Regulāri organizētas zinātniskās konferences, tai skaitā studentiem, tai skaitā starptautiskas
- b. Nodrošināta akadēmiskā personāla zinātniskā darbība (t.sk.doktorantūrā)
- c. Iesniegtas akadēmiskā personāla atskaites par zinātnisko darbību